

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central
Judecător: D. Băbălău
instanța de apel: Curtea de apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

6 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de către Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Andriuța împotriva Liubovei Șalari cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, prin care s-a respins cererea depusă de Liubov Șalari cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, a fost lăsată fără curs cererea de apel declarată de către Liubov Șalari, fiindu-i acordat termen apelantei pentru prezentarea dovezii de achitare suplimentară a taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 16 ianuarie 2017, Mihail Andriuța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liubovei Șalari cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 18 ianuarie 2013, în calitate de împrumutător și Liubov Șalari în calitate de împrumutat au încheiat contractul de

împrumut, potrivit căruia i-a dat Liubovei Șalari cu titlul de împrumut suma de XXXXX cu o dobândă în mărime de 1,25 % lunar pentru o perioadă de 12 luni.

Reclamantul a susținut că Liubov Șalari a achitat doar dobânda pînă în luna ianuarie 2014 în sumă de 24 000 euro.

Solicită, Mihail Andriuța, încasarea din contul Liubovei Șalari în beneficiul său a datoriei în sumă de XXXXX, dobânzii de întârziere în sumă de XXXXX pentru perioada ianuarie 2014 - noiembrie 2016 și cheltuielile privind expedierea corespondenței poștale în sumă de 6,95 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 12 septembrie 2017, s-a admis acțiunea, s-a încasat din contul Liubovei Șalari în beneficiul lui Mihail Andriuța datoria în sumă de XXXXX conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, dobânda de întârziere în mărime de XXXXX conform cursului Băncii Naționale a Moldovei și cheltuielile de judecată, ce constau în taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 25 000 lei (f.d. 53, 56-60).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, fiindu-i acordat termen apelantei de 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. A fost explicat apelantei că în caz de neprezentare a apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat, cerere de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită (f.d. 67-69).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, s-a lăsat fără curs cererea de apel depusă de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, fiindu-i acordat termen apelantei de 20 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 13 937 lei. A fost explicat apelantei că în caz de neprezentare a dovezii de achitare a taxei, cerere de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită (f.d. 92-97).

La 28 februarie 2018, Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii enunțate cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheieri privind scutirea parțială de la plata taxei de stat și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată recursul declarat de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean în termen.

Recurenta, Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel a emis încheierea bazată pe aplicarea incorectă a normelor de drept procesual. Astfel recurenta susține că a achitat parțial taxa de stat la depunerea cererii de apel, însă nu are posibilitate de a achita taxa de stat în mărimea stabilită de instanța de apel, deoarece este o sumă excesivă.

Consideră recurenta că obligarea de a achita integral taxa de stat reprezintă o limitare disproporțională a dreptului său de acces la instanța de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 16 ianuarie 2017, Mihail Andriuța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liubovei Șalari cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prin hotărârea primei instanțe din 12 septembrie 2017, acțiunea s-a admis.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 octombrie 2017, Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean a depus cerere de apel nemotivată, fără a anexa dovada de achitare a taxei de stat (f.d. 55).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, fiindu-i acordat termen apelantei de 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. A fost explicat apelantei că în caz de neprezentare a apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat, cerere de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită (f.d. 67-69).

La 9 ianuarie 2018, Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean a depus cerere de apel motivată, cu anexarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 4818 lei (f.d. 73-75).

Ulterior, Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean a depus cerere, prin care a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, invocând în susținerea cererii înaintate situația materială precară (f.d. 87-88).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, s-a lăsat fără curs cererea de apel depusă de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean, fiindu-i acordat

termen apelantei de 20 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 13 937 lei.

Potrivit art. 364 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Iar conform art. 365 alin. (1) și (4) al Codului enunțat, în cererea de apel se indică: instanța căreia îi este adresat apelul, numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală, hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului, numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel, documentele ce se anexează. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 Cod de Procedură Civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documentele din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 Cod de Procedură Civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plîngerii), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

Raportînd normele citate la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 de a respinge cererea de scutire de la plata taxei de stat, cu acordarea unui termen pentru lichidarea neajunsurilor, or, recurenta la depunerea cererii de apel nu a achitat integral taxa de stat și contrar prevederilor art. 365 alin (4), a depus cererea de apel cu anexarea dovezii de achitare parțială a taxei de stat.

Potrivit pretențiilor înaintate, reclamantul solicită încasarea din contul Liubovei Șalari în beneficiul său a datoriei în sumă de XXXXX , dobânzii de întârziere în sumă de XXXXX pentru perioada ianuarie 2014 - noiembrie 2016 și cheltuielile privind expedierea corespondenței poștale în sumă de 6,95 lei.

Prin urmare, litigiul supus judecării este unul patrimonial.

Astfel, instanța de apel corect a stabilit cuantumul taxei de stat ce urmează a fi achitată de către apelantă la depunerea apelului, în sumă de 13 937, luând în considerație faptul că ultima a achitat taxa de stat în sumă de 4818 lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, dacă aceasta se adresează cu o cerere în acest sens, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Persoana fizică în cererea de scutire va expune circumstanțele care justifică solicitarea și va anexa actele confirmative ale acestor circumstanțe (avizul Comisiei pentru protecție socială, certificat despre mărimea salariului, pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane etc). În cadrul aprecierii situației materiale se va lua în considerare: valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean a invocat dreptul de scutire parțială de la plata taxei de stat faptul că se află într-o situație materială precară, deoarece a fost concediat.

La acest capitol, instanța de recurs reiterează că certificatul privind salariul calculat nr. 27 din 07 decembrie 2015 nu constituie temei de scutire a acesteia de la

plata taxei de stat, or ultima nu a prezentat probe care ar confirma că, de la 7 decembrie 2015, data concediere și pînă la data depunerii cererii de apel motivate, 9 ianuarie 2018, precum și cererii de scutire de la plata taxei de stat 13 februarie 2018, Liubov Șalari nu a fost angajată la muncă.

În acest context este de subliniat că, Liubov Șalari nu a prezentat probe în vederea imposibilității de a achita taxa de stat.

Mai mult, instanța de recurs menționează că materialele cauzei nu confirmă situația materială precară a Liubovei Șalari, or conform contractelor de vânzare-cumpărare nr. 5164, 5161, 5158, din 23 noiembrie 2015, nr. 5163 din 5 februarie 2016 și nr. 1055 din 15 aprilie 2016 se adeverește faptul că recurenta a înstrăinat mai multe terenuri din com. Băcioi, satul Băcioi mun. Chișinău, precum și din mun. Bălți și mun. Chișinău.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Liubov Șalari prin intermediul avocatului Ghenadie Bajurean.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Andriuța împotriva Liubovei Șalari cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea